

Srečanje s „Trumanom“

Ljudje so hodili zaviti v zimске plašče do vratu. Živo srebro je padlo pod ničlo. V ozki mestni ulici je pred vrati nekdo sekal drva. Približal sem se mu. Bil je do pasu gol in sekal, da so nasekana polena letela daleč naokoli. Vprašal sem ga: »Vas ne zebe«. Zasmeljal se mi je. »Narobe! Celó vroče mi je«. In ni minilo dolgo časa, pa sva bila že sredi razgovora. Živi v Kranju, toda ni Kranjčan. Pred enajstimi leti je prišel v Kranj iz Karlovca. Pravi, da je prišel zato, ker so mu dejali, da se pač v Sloveniji bolje zasluži. Vesel in dobre volje je, kljub temu, da veliko dela. Ko je prišel v Kranj, ni bilo vse tako kot si je želel. Pri Komunalnem podjetju, kjer se je zaposlil, je dobil slabo stanovanje, pa tudi ne preveč dobro plačo. Pet let je ostal tam, potem pa je odšel v tovarno Iskra. Tu ima vse leto delo, pa tudi kolikor toliko dobro plačo. Kljub temu dela še vse popoldneve pri raznih zasebnikih. Seka drva, premetava premog, koplje jarke...

Zakaj delate še po osmih urah dela v tovarni?

Delam zato, da več zaslužim. Moram. Saj gre vendar skoraj pol plače za hrano. Verjemite, da precej pojem.

Vsi vas poznamo kot izredno dobrega delavca. Ali menite, da dobite temu primerno tudi plačo?

No..., saj veste. Nikoli nismo zadovoljni s tistim, čemur pravimo plača.

Okusili ste pravzaprav vse. Spoznali ste pogoje ljudi, sezoncev, ki delajo pri raznih gradbenih podjetjih.

Da, spoznal sem tudi to. Sam sem ga okusil. Vem pa še za veliko mojih prijateljev, ki so prišli od tam, kjer sem doma, pa žive v barakah, ki jim skozi streho teče dež in še majhno plačo imajo povrhu.

Vsi vas poznamo pod imenom TRUMAN. Kako se pravzaprav pišete?

DARKO PULIČ.

Zakaj in kje ste dobili ta psevdonim?

Pred leti sem nosil neko ameriško majico, ki je imela na prednji strani sliko in napis TRUMAN. Od takrat mi vsi pravijo tako.

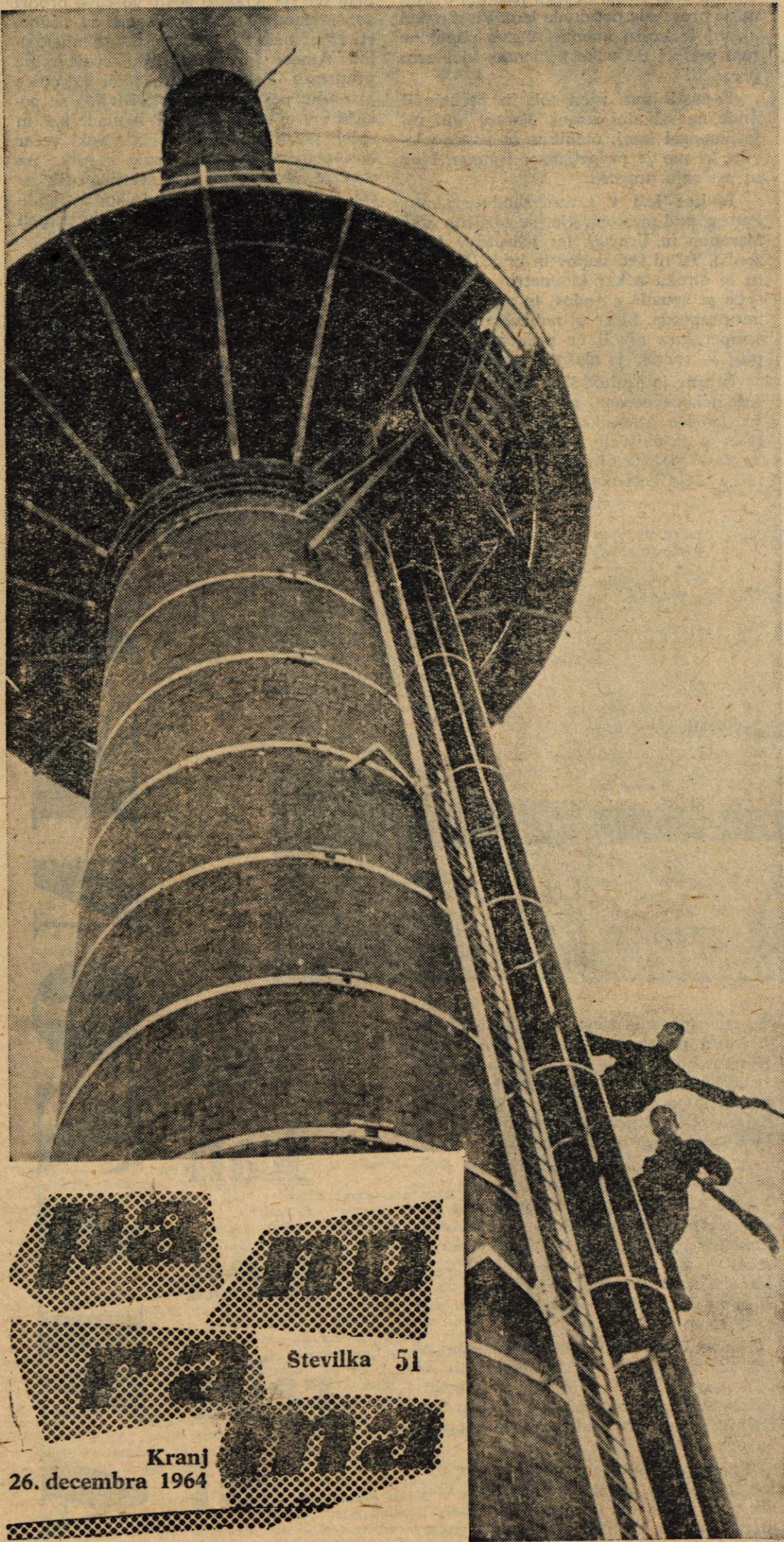
Ste poročeni?

Ne!

Hodite v kino?

Dajte no, kje pa imam čas!

(Nadaljevanje na 4. str.)

Visoko v perujskih Andih, 4500 m nad morsk gladino, izvira iz ledenika neznamen potoček. Tak je kot vsi gorski potoki, toda ta je začetek najbolj mogočnega toka na zemlji. Komaj sto kilometrov od tihega oceana je rojen velikan med rekami: Amazonka.

Ledenomrzal in kristalno čist žubori potok preko skal. Kmalu se mu pridružijo drugi potoki. Postaja hitrejši in hitrejši in naenkrat postane iz tega reka. Kilometre in kilometre divja skozi ozke gorske tesni. Potem s svojo prirodno močjo vdre v zeleni pekel pragozdov ob vznožju gora.

Medtem ko se Amazonka vali skozi vročo divjino, ji dovajajo številni pritoki veliko vodne mase. Deževni nalivi naredijo ostalo in končno to ni več reka, temveč potujoče morje.

Amazonka se ne drži svojega korita in ne trpi nobenih ovir. Trga bregove in preplavi tisoče kvadratnih kilometrov pragozda. Potopi in razruši vse, kar ji je na poti. Na nekaterih mestih sta njena

Enkrat sem srečal nekega jezdeca, enkrat mi je presekala pot čreda lam. Visoko nad menoj je krožil kondor. Pozno popoldne sem prispel do neke haciende, kjer sem prenočil.

Zapustil sem njen tok in prekoračil Ande na vzhodni strani. Na tej poti mi je pomagal konj, omnibus in končno letalo, ki me je prepeljalo v Iquitos, kjer se pričinja pragozd.

Iquitos leži v severovzhodnem kotu Peruja, pod mestom, kjer se združita reki Marañon in Ucayali, ter izlivata v Amazonko. Tu ni več slapov in brzic. Reka je tu že široka nekaj kilometrov in mirna.

Ce se spustiš z Andov, te preseneti klima pragozda. Sicer ni nobene vročine — temperatura nikoli ne prekorači 31 stopinj — vendar je vlažnost neznosna.

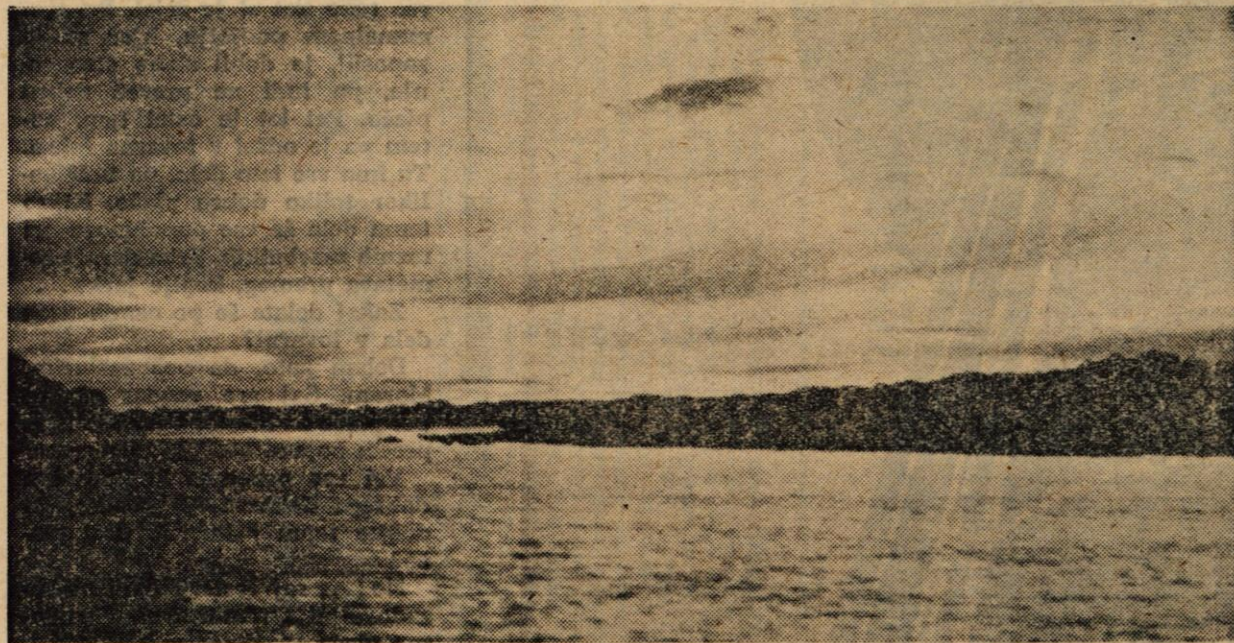
Čeprav je Iquitos 3700 km oddaljen od Atlantskega oceana, ga v šali imenujejo pristanišče Atlantika. In to upravičeno. Dnevno ga obiščejo preoceanske ladje. Za časa mojega bivanja je bila v pristanišču ladja Venimos, ki je pred enim me-

Sem ter tja je skozi gosto goščavo prodrli sončni žarek. Zrak je bil težak od vlažnosti in pomešan z vonjem eksotičnih rastlin. Ponoči je v pragozdu svojevrstna predstava. Žabe, insekti, ptiči in opice priredijo peklenski prizor. Divjina se pokaže v vsej svoji strahoti. Armade kač in sploh plazilcev začno pohod. Neki večer sem usmeril svetlobo svoje svetilke na obrežje. Vsepovsod par svetlikajočih se oči. Oči kaimonov — sorodnikov krokodilov — in aligatorjev. V Amazonki mrgoli teh pošasti.

Druge živali redko vidimo. Na področju Amazonke so posebno nevarni insekti. Znani so 5 cm dolgi pajki, z nogami, dolgimi 10 cm in ose, ki merijo z razpetimi krili 18 cm. Mravlje, ki jih Perujci imenujejo isula, so dolge skoraj 3 cm. Njen strupeni pik je za človeka lahko smrten. Ljudje sicer pretiravajo o pošastih Amazonke, toda tudi resničnost je pošastna.

(Nadaljevanje)

U. Z.

bregova narazen 100 km. Reka je tako močna, da je celo tam, kjer se izliva v Atlantik, ni konec. Večkrat so sledovi sladke vode 150 km od njenega izliva. Amazonka oziroma njeni pritoki se razprostirajo preko šestih dežel: največ po Braziliji, potem Boliviji, Peruju, Ekvadorju, Kolumbiji in Venezueli.

Po njeni dolžini — 6300 km — jo prekaša samo Nil — 6670 km. Preoceanske ladje lahko plovejo po njenem toku preko Brazilije, do Peruja, to je 3700 km.

Amazonko tvorijo predvsem perujske reke. Po mnenju strokovnjakov je Marañon glavni pritok.

Da bi obiskal zibelko Amazonke, sem potoval iz Lime, torej iz pacifiške strani. Visoko v Kordiljerih, 4680 m nad morjem, je ležalo pred mano jezero Santa Ana. Z zahodne strani se vanj izliva majhen potok. Ob tem potoku sem se podal naprej in prispel do drugega, tretjega, četrtega in petega jezera. Prišel sem do izvira Amazonke. Drugo jutro sem s konjem ob njenem toku nadaljeval pot. Pokrajina je bila zelo dolgočasna, enolična.

secem odplula iz New Yorka. Pripluti do Iquitos pa za kapitana ni lahko delo. Nima nobenih navigacijskih pripomočkov in če jih ima, mu malo koristijo. Amazonka si stalno išče novo pot. Zgodi se, da ladja enkrat pluje desno mimo otoka, enkrat levo ali pa otok izgine.

V Iquitosu sem si najel motorni čoln. Pred menoj je bila panorama, ki mi je jemala dih. Nebo je bilo popolnoma modro in umazana Amazonka se je rdečkasto lesketala v soncu. Iz vode so se poganjali rečni delfini in se pljuskom potapljali. Na obeh straneh reke je pragozd. Okoli 30 m visoka goščava je tako gosta, da sem videl samo nekaj metrov.

Na vsem področju se že od nekdaj ni ničesar spremenilo. Nikjer ni mostu ali jeza preko reke. Ljudje živijo na bregu Amazonke in njenih pritokih. V glavnem živijo od lova in pridelkov kavčukovca, kakava in oreha.

80 km pred Iquitosom sem zavil v pritok Rio Manita in stopil na kopno. Vodnik pred mano mi je s posebnim nožem utiral pot. Tla so bila kot penasta guma.

velikan
med
reka
mi

AMAZONKA

SKRIVNOST BELEGA BIVOLOVA

vola, ki živita v ZDA, tako zelo zanimiva. Predstavljata vsoto pet tisoč bivolov, ki so se razmnožili in ohranili, zahvaliti za se imajo naprom mnogih ameriških organizacij. Vsi žive v ogradah, kjer človek neprestano pazi nanje. Po zakonu povprečnja lahko spet čakamo dolga stletja, da bomo videli rojstvo belega bivola. Sedaj imamo dva. Oba sta potomca iste matere, rojena v zvezni državi Montani. Samca sta. Prvi, ki mu je ime »Big Medicine« se je rodil 3. maja, leta 1933. Njegova koža je popolnoma bela, le na vrhu glave, med obema rogovoma ima rjavo liso, ki mu daje videz, kot da je pokrit s čepico. Njegove oči so normalne barve. Težko je v njih najti rožnat odsev pravega albina.

Ko je bil Big Medicine star štiri leta, je oplodil svojo mater. Podvrgla je popolnoma belega mladička, celo njegove oči so bile rožnate. Toda bil je delno slep in mati ga je zapustila že ob rojstvu. Sedaj živi v zoološkem vrtu v Washingtonu. Moramo pa dodati, da njegovo rojstvo ni bilo posledica človeškega poskusa na obeh živalih. Odslej so celo skrbno pazili, da mati in sin ne bi zopet prišla skupaj. Materi, ki je dvakrat povrgla bela telčka, se to posledaj ni več pripetilo, čeprav je imela še veliko potomcev. Vsi pa so bili začuda moškega spola. Tudi Big Medicine jih je imel lepo število, vendar nobeden ni šel po očetovih stopinjah.

Najbolj žalostni del celotne zgodbe pa je v tem, da današnji Indijanci skoraj ne opazijo dveh belih bivolov, ki mulita sočno travo na ograjenih pašnikih. Vse bolj jih zaposluje vsakdanje delo, vse manj pa jih zanima preteklost. Na nesrečo je beli človek iztrebil mnogo več kot samo ogromne črede bivolov, ki so živeli na prostranih ravninah daljnega Zahoda...

nju, je smel vojščak, ki je v boju potegnil sovražnika iz njegovega šotora, odnesti kožo ven. Sedaj je bila Indijanka naloga pritrditi jo na kol sredi taborišča. Se prej pa je mož, ki je ujel sovražnico, moral pokazati orožje, ki ga je uporabljala. Z njim je prebodel že obešeno bivoljo kožo. Preden pa se je pravo barvanje pričelo, je koža dobila še en sunek. Zadal ga ji je voditelj najuspešnejše bitke; v njej ni smelo plemu izgubiti nobenega moža.

NAJBOLJ ŽALOSTNI DEL ZGODBE

Ves obred je bil poln neke močne duhovne dostojanstvenosti. Stari vojščaki so skrbno opazovali vsako podrobnost. Vse se je moralo dogajati po točno določenem redu. Pobarvana in okrašena koža belega bivola je najdragocenejša stvar, ki jo lahko neko plemo ima. Zgodi se, da sovražnik napravi pravcati bojni pohod, da bi si jo prisvojil. Pri nekaterih plemenih je doba lastninske pravice omejena. Verujejo, da je treba po preteku določenega števila let vrniti zaklad Velikemu bogu. Kožo izpostavijo delovanju Dežja, Sonca, Snega in skrivnostnih, nepoznatih stvari.

Prav zaradi teh zgodovinskih vzrokov sta oba bela bi-

na hrbtni strani desne rame pa je napravil obliko polmeseča. Nazadnje je še z nohti napravil pokončne proge po vsem telesu od vratu do pasu. Na pas, na boke in za vsako uho ji je obesil majhne svežnje kadulje.

Pri različnih plemenih se načini barvanja ženskega telesa zelo razlikujejo; pri nobenem pa se ne sme Indijanka dotakniti kože belega bivola nepobarvana. Celo nož, ki ga uporablja pri izvršitvi svoje naloge, mora biti očičen in blagoslovljen.

Ženska je držala klino strogo navpično, medtem ko je voditelj obreda pripovedoval neko zgodbo. Ko je končal, je zarezala v rob kože majhno odprtino, ki bo služila zato, da bodo kožo obesili na kol. Potem je nastopil drugi vojščak s svojo zgodbo — ženska je zarezala drugič in tako vse dokler ni bilo okrog roba zeleno pobarvane kože dovolj odprtin.

Sele potem, ko je Indijanka ob spremljavi junaških zgodb porezala s kože vse meso, ki je ostalo pri odira-

ditelj obreda. Vendar se je tudi tak vedno našel. Vsi pripadniki plemena so se potem zbrali okrog njega, on pa je z velikim spoštovanjem obrnil belega bivola na kolena in trebuh, glavo pa je usmeril proti vzhodu. Mož pa, ki ga je ubil, je slovesno izpulil nekaj čopov dlake z bivolove leve in desne rame ter s hrpta in potem vsako dlako posebej vrgel na tla. Vse svoje delo je spremljal z molitvijo.

ZIVALI SE NI SMEL VSAK DOTIKATI

Po vsej ceremoniji so žival obrnili na hrbet. Preden so odrli kožo, so ji odstranili čreva. Mož, ki je potegnil kožo z glave, je moral biti vojščak, ki je ulovil sovražnika in ga skalpiral. Ko so bivola dokončno »slekli«, ga je smel bojevnik, ki je v bitki ujel sovražnika in ga pripeljal v taborišče na hrbtu svojega konja, naložiti nanj. To pa je lahko storil tudi človek, ki je v boju rešil pripadnika svojega plemena. Končno je mož, ki je ubil belega bivola, slovesno stopil h konju, ki je na hrbtu nosil kožo ubite živali in ga odpeljal proti taborišču.

Ko je procesija dosegla taborišče, je mož, ki je kdaj pahnul sovražnika s konja, raztovoril dragoceni plen; drugi pa, ki mu je v bitki uspelo udreti v sovražnikov šotor, je kožo odnesel v lastnikovo domovanje. Vse vojščake iz plemna, ki so imeli na spisku vsaj enega mrtvega sovražnika, so povabili v šotor. Ko so posedli okrog bele bivolje kože, je vstopila ženska. Njena naloga je bila pobarvati in okrasiti beli plen. Sedla je poleg razprostrte kože, razgalila telo do pasu in dovolila voditelju obreda pobarvati izpostavljeni del svojega telesa z belo barvo, napravljeno iz gline. Ko je končal, je obrisal barvo z njenih prsi, tako da sta kroga predstavljala Sonce;

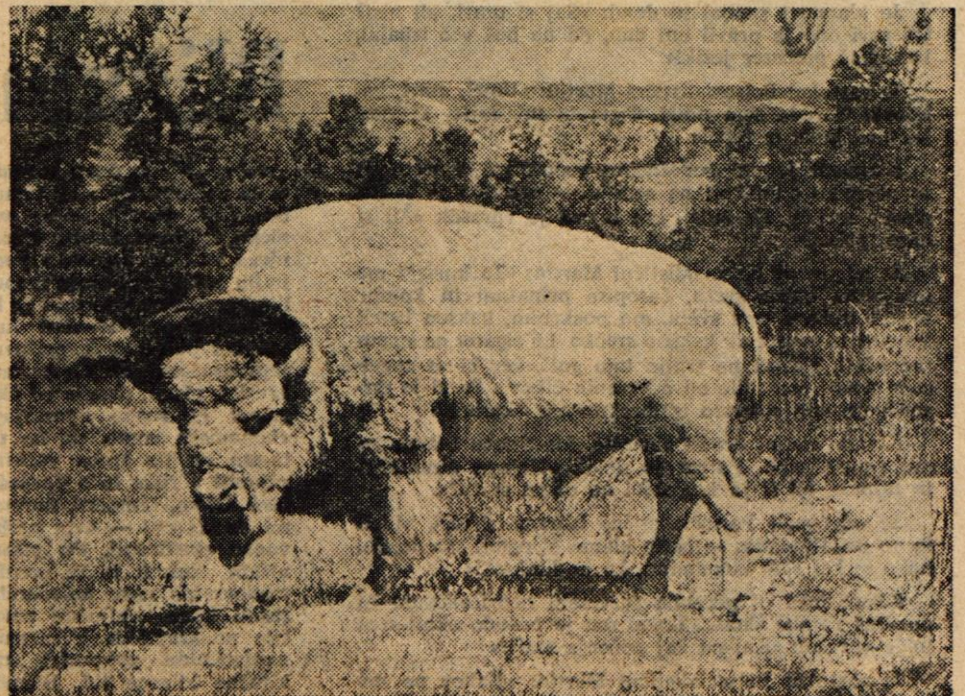
(Nadaljevanje in konec)

Ostali možje so se prav tako posvetili svojim opravilom. Nekateri so blizu mesta, kjer je ležala bela bivolja koža, pribili v zemljo drog, drugi pa so gradili hišo, namenjeno posebnemu delu obreda — potanju; lahko bi ji torej rekli potilnica.

Prihodnji dan je starec, kateriga golo telo je bilo od vrha do tal pobarvano s sivo barvo, pobarval še bivolovo daljšo dlako na glavi (lahko bi ji rekli lasje) z modro. Pri delu je molil. Ko je končal, so se približale množice žensk, ki so nosile otroke in različna darila. Slednja so pritrdili na posvečeni drog. Bila so namenjena Soncu. Nad vsakim otrokom, ki so mu ga prinesli, je starec dvignil roke in molil za njegovo dolgo življenje in zdravje ter za izobilje drugih stvari, ki so slehernemu Indijancu najdražje.

Ves ta čas, ko je zunaj trajal obred, pa so stari odhajali v potilnico z namenom, da se spotijo in molijo. Ko so se vrnili, so se zbrali okrog golega voditelja obreda. Ostali pa so zložili belo kožo in jo pritrdili na drog. Vse to je bilo napravljeno z velikim pompom, dostojanstveno držo in gorečo molitvijo.

Pri vseh plemenih, ki jim pomeni koža belega bivola sveto znanilko moči in »dobrega zdravja«, spremlja njegovo shranitev silovito natančen in tankovestven obred. V mnogih primerih, ko je pripadnik nekega plemena ustrelil belo žival, se je ni upal niti dotakniti. Poiskati je moral nekoga, ki je bil duševno zrel za to. Če je žival ubil s puščico, je moral biti mož, ki je potem vodil prvi del obreda, vojščak, ki je ubil sovražnika s puščico. Če pa je lovec ustrelil bivola s puščko, je moral obredni voditelj že pred tem uničiti sovražnika z istim orožjem. Ni bilo lahko izpolniti vse pogoje, da je mož postal vo-

»Big Medicine« — v preteklih stoletjih bi se indijska plemena borila za njegovo kožo, danes pa je samo še redka znanstvena zanimivost

POLsocialistični MARTIN

Milčinski-Novak

Klamasti direktor

Pred vratarjevo ložo je sedel v svojem fičku, v va-
bilo na konferenco je zijal in preudarno kled. Da mu
je šla kletev laže iz ust, je mislil na zmedo v računovodstvu, in da je kletev sočnejši imela okus, je razglabljal, kako težko je biti človeku na vodilnem položaju.

Pa je bil direktor ne zaradi kvalifikacij, nego za-
voljo zvez.

Odkar se je prejšnji šef zaletel s tajnico v občestni
kamen, ker je vozil pijan z lumpanja, je bil klamasti
Tona sam svoj gospodar. Pa ni bil vajen, da je sam
svoj. Ampak je bil vajen, da ga je komandiral stari
s tajnico in sta ga komandirala tako: direktor je se-
del v pisarni na stolčku pa ga je vsak hip poklical,
da mu stopi v obrat po tega inženirja ali onega moj-
stra. Pa ga ni nikdar poklical z drugačno besedo, nego
se je zadržal v telefon. Tajnica pa je od jutra do dveh
nanj regljala in oba sta ga zmerjala, da je klama. Pa
je bil fant resnično klama, toda je bil njuna žlahta in
ni bil sam kriv, da je, kar je.

Sedaj ga onadva nista več komandirala, nič več
ni direktor bevska v telefon, nič več ni tajnica nanj
regljala, le po inženirje je še pošiljal in mojstre in
valil nanje odgovornost za polomije, ki so se kopičile
v podjetju. Nekaj mesecev je že poteklo, kar so ju
pokopali, toda še se ju je bal, da bosta iz kakega
telefona ali zvočnika nanj zaropotala.

Sedel je klamasti Tona pred svojim podjetjem v
fičku in že je mislil speljati, pa je zagledal: po cesti
jo maha Polsocialistični Martin, po svojem poklicu
zafkrant!

Pa se je direktorju v vodilnih možganih zbudila
misel: ali ni bil onegavi oné oni dan pravil, da je
moral Polsocialistični Martin umreti in zato ne bo več
izhajal v Panorami?

Klamasti Tona je zamajal z visoko glavo in zahu-
pal: »Martin!« je zaklical. Fant se je ustavljal. »Jol! Ali
ste vi, direktor Tona?« Stopil je bliže in povabljen
zlezal v avto.

Je klamasti speljal in dejal: »Saj si umrl, ali nisi?
Onegavi oné je pravil oni dan, da ne boš več izhajal,
ker imaš preoster jezik!«

Je zastokal Polsocialistični Martin: »Umril, umrl, ka-
kopak! Seveda sem umrl. Cigaretu mi dajte, ki vam
škaticica kuka iz žepa!«

Klamasti je dal čudežnemu sopotniku cigaretu in
se nekoliko odmaknil na sedežu — nerodno je sedeti
zraven mrliča. Ni vedel, kaj bi, pa je vprašal: »Ali si
nazaj prišel?«

Je odgovoril Polsocialistični Martin: »Za kurirja me
imajo na onem svetu, časopise prinašam in komur
je kaj treba s tega sveta, mu poskrbim, kakšen listek
športne napovedi ali kakšno srečko. Le cigaret ne smem
prenašati, cigarete ne trpijo tam gori, ker bi se angel-
cem peruti osmodile od odvrženih čikov.« Pa si je pri-
voščil še eno cigaretu iz direktorjeve škatlice.

Klama mu ni branil cigarete, Martinove besede so
mu zaprle sapo. Potem je dejal: »Našega direktorja
in tajnico, ali si ju kaj videl na onem svetu?«

Je odgovoril Polsocialistični Martin: »Videl, videll
In te pozdravljata. — Našo klamo si oglej, sta dejala,
kako se kaj sam komandira, ko je direktor!«

Klamastega ni posebno razveselil nepričakovani ta
pozdrav rajne žlahte. Tesno mu je postalo okoli srca
in je vprašal: »Kaj pa kaj počenja stafi?«

Je zastokal Polsocialistični Martin: »Kakor po na-
vadi! Bolj slabo se ima, ker mu grozi rotacija. Zveze
plete, pa na veliko telefonira. Jezi se, ker nima niko-
gar, da bi nanj bevska. Dejal je, da vas hudo pogre-
ša. In pa avto mu manjka!«

Neprijetni občutki so se budili v klamastem. Kaj,
če se stari resnično vrne! To ne bi bilo dobro zanj,
koj bi se mu zamajal stolček in vrniti bi moral direk-
torsko žezlo — Ta misel ga je tako zmešala, da je
prezrl rdečo luč na semaforju in še sreča, da milič-
nika ni bilo zraven. Zmajal je z glavo in je vprašal
še po tajnici, kaj počne in kako se ji kaj godi.

»Kakor po navadi,« je povedal Polsocialistični Mar-
tin. »Ves dan reglja, pa je nihče ne poslušal. Dolgčas
ji je. Rada bi prišla nazaj. Če bi vsaj kavo imela,
da bi jo kuhala med šihom — koj bi ji bil čas krajši!«

Klamasti Tona je molčal. Prečudne misli, prečudni
računi so se mu pehali po direktorski glavi.

Polsocialistični Martin pa je še pripovedoval: »Če
bi stari avto imel, bi lahko s črnimi voznjaki kaj
zaslužil, tajnica bi lahko kupila kave in jo kuhala, pa
bi se koj oba bolje počutila. Ja, ja, nič nista preveč
zadovoljna; rekla sta, da bosta nazaj prišla. Kar pri-
pravite odpoved!«

Se en rdeč semafor je zaman žarel direktorjevemu
avtomobilu naproti. Potem se je klamasti Tona zakre-
gal kot na seji delavskega sveta: »Kaj bosta hodila na-
zaj! Razpis za novega direktorja je že zaključen in
za tajnico tudi, razpis košta! Delavski svet me je po-
trdil in občinska skupščina tudi, zveze pa košatajo!
Kam bosta šla — v našem podjetju ni mesta zanj!
Reci jima, da bomo integrirali z večjim podjetjem in
da so že vsi stolčki oddani!«

Polsocialistični Martin je stresel cigaretno škatlico
— prazna je bila, komaj eno cigaretu je še iztresel.
Prišel je za kljuko in se pripravil, da izstopi. »Ja, ja,
tako sta rekla, da bosta prišla nazaj — še prav kmalu
bosta prišla. O ja, težko je na svetu! Ali bi zdaj usta-
vili, tovariš direktor?«

Pa se je Tona hitro odločil: »Čakaj, sakrastatut,
boš fička vzela s seboj, in ga pelji staremu, da bosta
oba sita in ne bosta silila nazaj!«

In že mu je izročal lastniške dokumente.

Polsocialistični Martin se je obotavljal: »Svoje žive
dni še nisem vozil avtomobila, sami ga peljite!«

Pa je klamasti Tona poiskal po žepih in je našel
nekaj ostankov direktorske plače in jih je bilo dovolj
za šoferski tečaj in takse.

Pa je Polsocialistični Martin spravil denar in poniž-
no prevzel ključke. Nekaj tednov po tem je bil v Ljub-
ljani avtomobilski sejem in so pravili, da so na sem-
nju videli Polsocialističnega Martina prodajati fička.
Klamastemu Toni ni bila všeč ta novica; bal se je:
stari je dal avto prodati, da bosta imela s tajnico za
pot, in prišla bosta nazaj. Pa je hitro združil svoje
podjetje z večjim, posadil na svoj stolček drugega,
sam pa si je oskrbel gnezdece v drugem kotu.

Toda je šlo po sreči: starega in tajnice ni bilo
nazaj.

In Polsocialističnega Martina tudi ni bilo več tod
mimo, kajti je res umrl in ste bili v tej številki Pa-
norame na njegovi sedmini.

Bližamo se koncu leta

Če se v teh dneh ozremo malo naokoli (simo ali tamo) bomo brž opazili, da se resnično bližamo koncu letošnjega leta. Po stenah v podjetjih vidiš razobešene raznolike grafikone, diagrame, ki s svojimi večbarvnimi krivuljami ponekod že prikazujejo uspešen dosežek oz. zaključek plana, drugje pa diagrame še resno opozarjajo ekonomske enote, da bo na mesta na tla treba večkrat pljunuti v roke in s pospešenim delom, tempom, normami doseči cilj — dvig proizvodne storilnosti. Po pisarniških mizah je že opaziti raznovrstne nove koledarčke razna letna zaključna poročila podkrepjena z raznimi statističnimi povprečji, zaključne bilance itd. Bilanca kot taka je zelo ena čudna stvar. Pri bilanci turizma in gostinstva rečemo: v letošnji turistični sezoni nismo do-

segli planiranih deviznih dohodkov zaradi dežja; pri bilancih kmetijstva pa: letos radi Suše nismo dosegli planirane proizvodnje. Kljub temu pa je bilanca vzlic Suše in Dežja še vedno v povprečju nadplanska to je — pozitivna. Prav posebni znaki, da se bližamo koncu leta, so tudi občni zbori. Občni zbori so pač zato, da se poleg letnih poročil med seboj seznanijo vsi člani kateregakoli odbora. Da so taki zbori vedno 100 odstotno obiskani, jamči predvsem garancijski bon — 1/2 l vina in klobasa. Govori predsednikov, ki po navadi začnejo konkretno razpravo o subjektivnih in objektivnih pogojih, ki konstruktivno mobilizirajo vse administrativne instrumentske faktorje ki so potrebni za našega delovnega človeka itd., so zelo nalezljivi. Radi hitrejšega

tempa življenja in atomske brzine, so se tudi vabila občnih zborov temu primerno spremenila. Primer: Nekoč se je vabilo glasilo takole: Tov. vabimo te na občni zbor. Med odmorom bo igral plesni zabavni ansambel. Današnje vabilo pa je čisto drugačno. Glasi se takole: Tov. vabimo te na letno zaključno zabavo, med odmorom pa se bo vršil občni zbor. Da gremo h koncu leta nam predvsem dokazujejo novoletni sejmi, kateri nudijo dedku Mrazu poleg priljubljene pesmi »Le sekaj, sekaj smrečico«, da si nabavi vse kurantno in nekurantno blago, ter z njim obdari prav vse, pa tudi tiste iz »zgrajenih« družin, katere so imele s svojimi otroki 5. decembra generalno vajo za dedka Mraza. Pozdrav Grega

Srečanje s 'Trumanom'

(Nadaljevanje s 1. strani)

Delati ste navajeni predvsem s krampom in lopato. Ste si že kdaj zaželeli kakšnega drugega dela?

Ne! Zadovoljen sem s tem. To znam. Saj kramp in lopata nista tako strašna kot si mislite.

Ste že kdaj izgubili voljo do dela?

Ne! Kljub temu, da se mi smejejo, ker toliko delam. Pravijo da nisem pri »pravi«.

Kaj bi storili, če bi bili predsednik delavskega sveta?

Naredil bi tako, da bi bili ljudje res plačani po učinku. Da bi dobili za svoje delo res tako plačo kot ja zaslužijo.

Ob koncu sem ga še vprašal:

Se mislite kdaj vrniti domov?

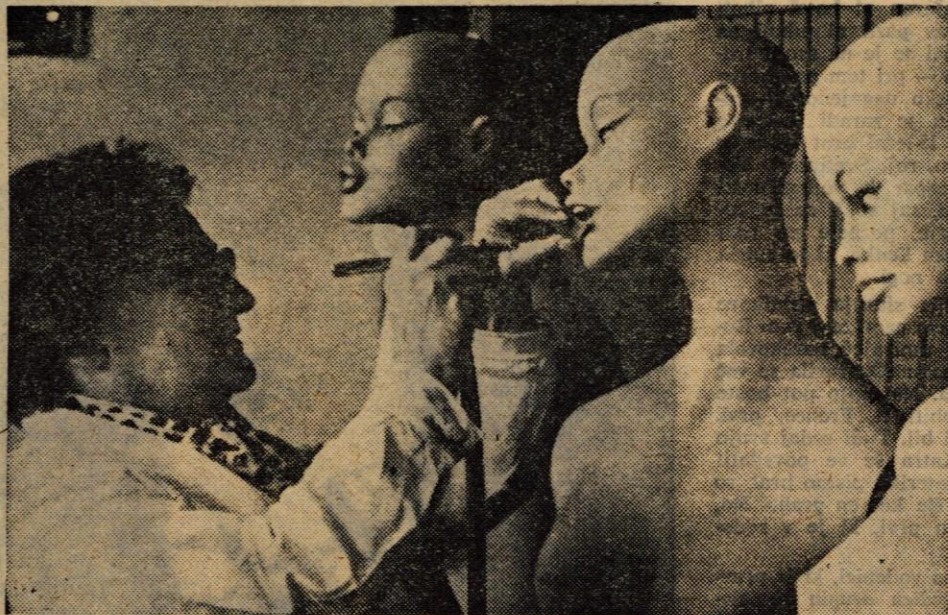
Če bom ostal tu do upokojitve, bom šel! Če bom šel pa kam drugam, bom pa še videl.

Zaklepetala sva se in minilo je več kot pol ure. Moral je nadaljevati z delom. Še veliko bi mi imel povedati in dobil sem občutek, da je ostalo še veliko neizrečenih misli.

Podal mi je roko. Roka, ki je prekopala toliko kubikov zemlje, me je prijela nepričakovano mehko in nežno.

Občudoval sem tega človeka, ki ima toliko trdne volje do dela.

BOZO SPRAJC

Ko ima pupa zavidljive obline lepo zglajene in je dobila toplo človeško barvo, mora pristopiti kozmetičarka. Make-up je izdelan z vso pozornostjo

Vsepovsod jih srečujemo. V Stockholmu, San Franciscu, Hongkongu, Kairu, Rimu, Dunaju, Londonu, New Yorku in tudi v Ljubljani. So prav ugledno visoke — 1,80 m; prsi, pas in boki so v idealnem razmerju 190 centimetrov, 49 centimetrov, 88 centimetrov. Vse imajo nežne, ljubek, sentimentalne ali malce spogledljiv izraz, vendar v resnici so le mrzle in trde pupe, ki tehtajo le nekaj kilogramov. Modefi, ki jih predstavljajo, privabljajo številne kupce v trgovino.

Kdor pa se potrudi in pogleda pupe za zastrtimi okni, ko izložba še ni urejena, jih vidi v deziluzirani odrski resničnosti. Saj ima izložbeno okno marsikaj skupnega z gledališkim odrom. Občinstvo je tu kot tam, samo da v izložbi lahko vidimo le nekaj statičnega. Na drugačen prizor lahko čakamo teden ali še več dni. Čemu ta komercialna predstava? Prav preprost odgovor, zato, da modne trgovine pokažejo ljudem svoje zaloge.

NOVE MANEKENKE — PUPE

Zbrane okenske lepoticice sicer ne moremo intervjuvati, naši radovednostj bo morda ustregel le dekorater. Tako lahko zremo, da imajo atraktivne dame, ki jih tako radi ogledujemo, s svojo nežno, vendar trdno zgradbo, največji uspeh na trgu in da so izpodrinile zlomljive in toge starejše kolegice. Skrivnost novih modnih pup je: izdelane so iz poliestra.

Kopenhagensko podjetje Hinastgaull je prvo izdelalo manekenke — pupe iz poliestra. Mnoga znana konkurenčna podjetja so takoj uvidela prednost novih pup in tudi sama pričela z modernejšimi in prikupnejšimi »manekenkami«.

Lepa napoved se je uresničila: njihova vabliva moč je velika in dosegle so že uspeh. Predvsem zahodne tovarne se ukvarjajo z izdelovanjem

modnih pup. Večje podjetje, ki je v Berlinu, je ogromna večnadstropna stavba z različnimi prostori: tovarna, pisarne, ateljeji.

Pred samo proizvodnjo je pomembno delo. Vsako sezono se zberejo kiparji, tehnik, dekoraterji in trgovski zastopniki. Izmenjajo si svoje misli in upoštevajo nove tečaje modnih in konfekcijskih hiš ter želje kupcev. V modnih centrih, kot so: Pariz, London, Dunaj, Rim in Berlin so posebni modni oddelki, ki si skrbno zapisujejo modne muhe posameznic, proizvedujejo kakšni so ideali mladine in kaj je všeč tudi moškemu svetu. Spomladi in jeseni se zberejo modni strokovnjaki na sejmih mode in ugotove, kakšne spremembe je prinesla nova letna doba.

Prav neverjetno hitro se dekoraterji, risarji v konfekcijskih in modnih hišah seznanijo z novo modo in željami mladih. Prav gotovo, da tudi popularnost filmskih zvezd in lepotic vpliva na zunanji izgled pup. Seveda pa izdelovalci pup-maneken kljub spremembi tipov odločno vztrajajo pri vitki liniji. Prednost imajo vitke in visoke ženske.

V ateljejih izdelujejo kiparji oprsje ali celo samo glavo iz ilovice. Stukaterji dodajo še ustrezne telesne dele iz mavca. Sedaj pride na vrsto tekoča poliesterna smola in steklena vlakna. Votli deli lutk se namažejo s poliestrom, nato se dodajo še steklene nitke.

Pupe, ki jih izdelujejo iz trde mase (kako se ta masa sestavlja je skrivnost proizvajalca), se morajo sušiti dva do tri dni v posebni suhi sobi; temperatura v njej je kot v sauni. Nove pupe otrdijo v kratkem času na zraku, torej imajo tudi za to prednost.

Izdelovanje obeh vrst pup ima nekaj skupnega, in sicer zaobljenje in glajenje. Pravkar sestavljena lutka ima zelo vidne šive in vzbokline, ki se s skrbnim brušenjem in gla-

barvah. Lasje moških manekenov so tudi izdelani iz plastičnih mas. Lasulje so izdelane iz perlonskih in nylon-skih vlaken, ki imajo lep in učinkovit lesk. Za dekorativne namene so zato še bolj primerni kot človeški lasje.

Šminkerji prav spretno pokažejo svoje sposobnosti. Seveda ne pozabijo na dolge trepalnice, prav skrbno izdelane iz las ali krzna.

Manekenke-pupe nosijo navadno konfekcijsko velikost 40. Seveda izdelujejo tudi močnejše pupe, da jim ustreza celo konfekcijska mera 53. Pupe so visoke 1,80 m, moški manekeni so navadno 4 cm višji. Mladotniki, otroci, dojenčki so različno veliki.

MOŠKE PUPE — CENEJŠE

Moške pupe so dosti cenejše, zanje se porabi dosti manj dragocenega materiala in manj so podložni modi.

je navadno pri ženskih pupah ni.

Moške pupe stanejo okoli 80.000 dinarjev, ženske so kar za 50.000 dinarjev dražje. Kakor se moda spreminja, se tudi pupe-manekeni spreminjajo. Izkazalo se je, da se proda dosti več tistega blaga oz. oblačil, ki jih imajo oblečene pupe, zato ni čuda, da jih ima ena sama modna hiša tudi okoli 200. Vidimo, da igrajo molčeče spogledljivke zelo pomembno vlogo v trgovskem svetu.

Izložbene pupe so bile znane že pred letom 1900. Prvi se je z njimi ponašal Pariz. Pupe so bile izdelane iz trstenine in so bile precej okorne. Pozneje so jih izdelovali iz lepenke in trde mase. Domnevajo, da so izložbene pupe doma na Nizozemskem. Podjetni krojači so v času zgodnjega baroka jemali s seboj modne pupe z dvora na dvor in prikazovali »gospodi« modele.

Pupe privabljajo kupce

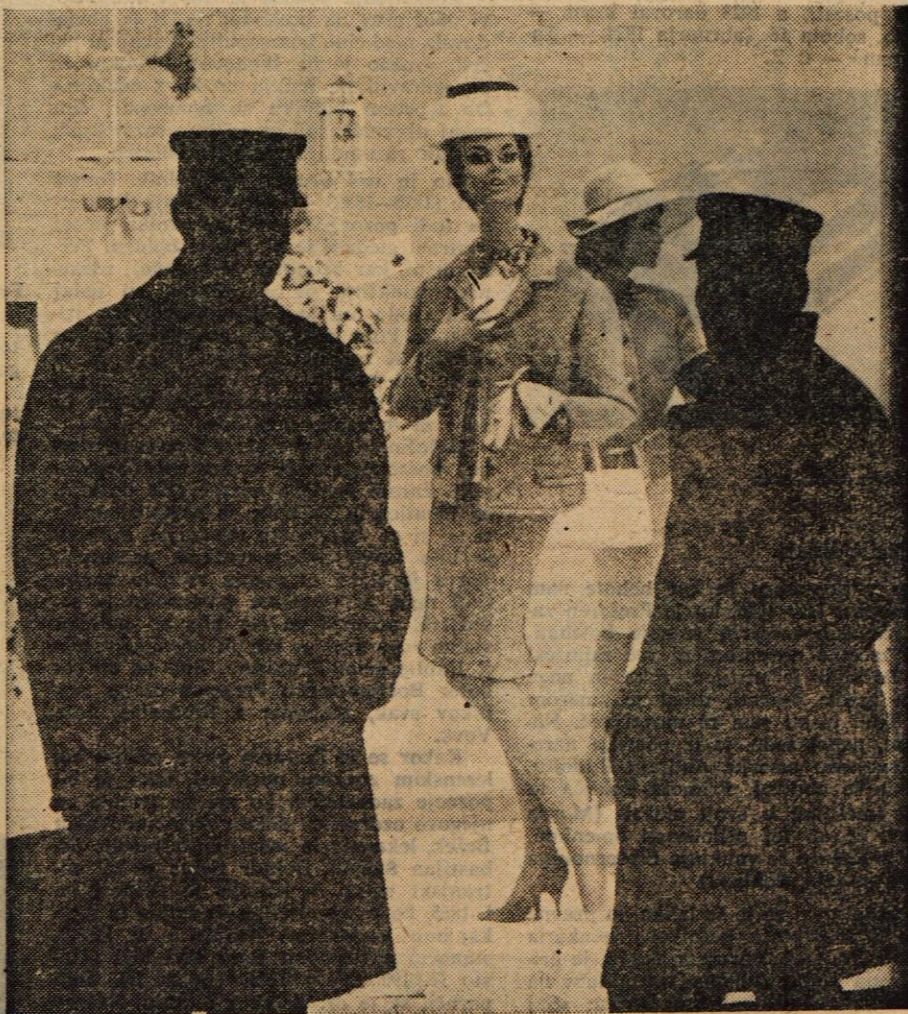
jenjem odstranijo. Nato pupe še pobarvajo s posebno maso v barvi kože.

Frizerji odigrajo pomembno vlogo, izdelajo moderne lasulje in kar v 16 različnih

Samo vrat, glava in roke morajo biti lepo izdelane. Na hrbtu je odprtina, ta pomaga dekoraterjem, da se manekenu lahko spreminja položaj rok. Tudi to je prednost, ki

Sedanjim manekenom iz poliestra napovedujejo večjo bodočnost kot manekenom iz mesa in krvi. Bomo videli, kaj bo prinesel čas.

Mojca Tavčar

Vsepovsod na svetu jih vidimo v izložbenih oknih »Maneken-pupe« z idealnimi merami 90 cm, 49 cm, 88 cm in imajo vedno občudovalce. Če niso to radovedne ženske, obstanejo pred njo zakonski možje, ki bi radi izpolnili ženino željo in ji kupili obleko ali pa samci, saj to je le »flirt« brez posledic

Najcenejše in najdražje mesto na Gorenjskem

Kupec bo tisti ki

Kdaj bo rešen problem razlik v cenah?

Marsikoga sem že slišal, ko si je postavil vprašanje: »Kateri kraj na Gorenjskem je najcenejši?« Prav zanimivo vprašanje. Mar ne?

Porajajo pa se tudi vprašanja: »Zakaj se cene z dneva v dan dvigajo? Zakaj niso v vseh krajih cene posameznim artiklom enake?« Take in podobna vprašanja si zastavljajo ljudje širom Slovenije ali drugod po svetu. Toda na taka vprašanja je težko odgovoriti.

Zakaj?

To pa povsem iz preprostega razloga. Ugotoviti najcenejši kraj je težko zaradi tega, ker so cene vsak dan drugačne. Včasih upravičeno drugič pa zopet neupravičeno. Cene so različne tudi zato, ker so različni tudi dobavitelji.

KDO JE KRIV?

Najprej si ogledimo primer neenakomernega zvišanja cen enakega artikla.

Ljudje se mnogokrat pri-

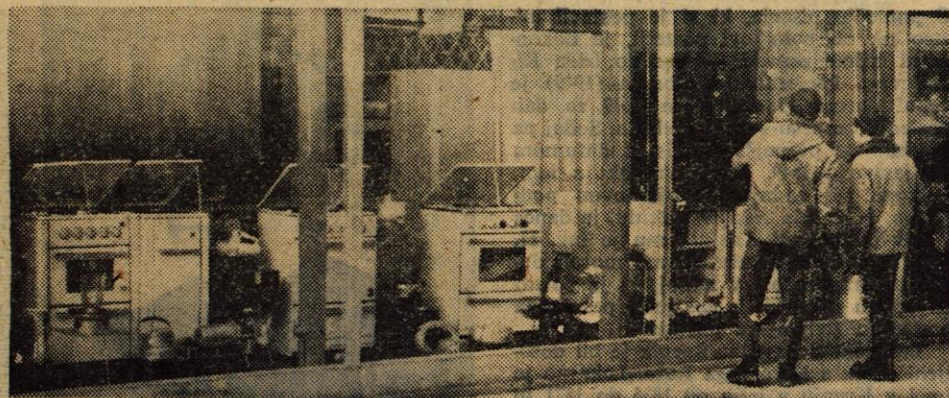
tožujejo nad trgovci — prodajalci, ker imajo določen predmet dražji kot pa ga imajo v sosedni trgovini. Mnogokrat sta oddaljeni samo nekaj metrov.

Ce ste slučajno povprašali prodajalca, zakaj se to dogaja, vam bo največkrat dejal, tako so nam določili v podjetju.

Tako je!

Kajti prodajalci ne bodo in ne morejo popravljati napake drugih, ki so jih morda zagrešili zavestno ali podzavestno. Pripomniti pa moram, da včasih res ni drugega izhoda kot neki artikel podražiti.

Sedaj pa se nam poraja vprašanje: »Zakaj so jim v podjetju določili višjo ceno, kot pa recimo pri sosednem podjetju?« Na kratko nam bodo odgovorili, da morajo določati take cene, kakršne jim določa »grosist.« »Grosist« se pa zopet opravičuje s tem, da določa take cene, kakršne jim določajo uvozna

Že v reportaži smo omenili, da je cena nekaterih artiklov v posameznih krajih zelo različna. Naš posnetek vam prikazuje nekoliko predmetov, kjer je razlika največja

podjetja. Oni — kot zadnji pri verigi dobaviteljev — pravijo, da so temu krivi različni razlogi, ki se težko ali pa sploh ne dajo odpraviti. Včasih bi se pa že dali, vendar se pri tem ne pokaže dovolj razumevanja. Naj bo karkoli, pri vsem tem trpi potrošnik. Ljudje, ki so vsakodnevni obiskovalci naših trgovskih lokalov.

ENAKA ARTIKLA — RAZLIČNA CENA

Prav vsled tega sem se pred dnevi odpravil na dokaj nevhvaležno pot po vsej Gorenjski. Obiskal sem vseh pet obččin in si v vsaki izbral tri ali štiri trgovine. Tu sem si zabeležil cene posameznim artiklom. Da me bo ste pravilno razumeli, naj vam vso stvar malo bolj pojasnim.

Najprej sem si zabeležil li dvajset artiklov ter njihove oznake. Kajti večkrat se dogodi, da sta si dva artikla zelo podobna. Enostavno mislimo, da sta enaka. V resnici pa se mogoče v malenkosti razlikujeta.

Verjetno ste že v začetku ugotovili, da sem vam hotel odgovoriti na vprašanje, katero mesto na Gorenjskem je najcenejše. Zapisal vam bi rad samo razlike v cenah nekaterih predmetov v posameznih krajih na Gorenjskem. Nekje so manjše, mogoče za deset ali dvajset dinarjev, včasih pa za sto, dve sto dinarjev. Ne malo pa sem bi presenečen pri predmetih, kjer je bila razlika v ceni artikla, ki ga izdeluje ista tovarna, tudi za štiri tisoč dinarjev.

Marsikdo bo mogoče pripomnil, da se je novinarju to samo tako zdelo!

Ne!

To, kar sem zapisal, drži!

ZALOSTNA UGOTOVITEV ZA GOSPODINJE

Malo je gospodinj, ki ne bi porabile vsaj nekaj jajc v tednu. Njihova cena pa je različna. Jajca »B« kategorije so na primer najcenejša v Kranju in sicer 35 dinarjev, najdražja pa v Radovljici, Skofji Loki in na Jesenicah. Zanimivo je to, da jih lahko dobite na Jesenicah po 35 ali 38 dinarjev, seveda iste kvalitete.

Nihče mi menda ne bo očital, če sem vprašal za ceno

»starčka.« Najcenejše je v Skofji Loki, kjer je 280 dinarjev. V Radovljici pa je v trgovini 310, v prizidku pa je bife, v katerem je po 400 dinarjev.

In zdaj zopet nekaj za naše gospodinjje. Zavitek »divlike« ali »proje« je najcenejši v Kranju in najdražji v Skofji Loki. V prvem kraju so mu zapisali ceno za kilogram 332 in v drugem 392 dinarjev, dočim je v Kranju kar 553 dinarjev. Pol kilograma pakiranega medu je v Kranju 360 din, v Trzinu in v Skofji Loki pa 400 dinarjev.

Priznati si moramo, da pojmemo Gorenjci mnogo »pečenice«. Pri tem pa potrebujemo tudi kisló zelje. Jeseničani jedo najcenejše in najdražje kisló zelje in sicer ga plačujejo po sto, odnosno stodeset dinarjev za kilogram. Za vinski kis odštejejo najmanj denarja Kranjčani in največ Jeseničani. Razlika v ceni je deset dinarjev.

Se malo pa bodo prazniki. Kranjci in seveda tudi drugi za take priložnosti kaj radi pripravijo »potice« in podobna peciva. Pri tem pa so orehi in rozine skoraj obvezni artikel. Povprašal sem tudi za njihovo ceno. Orehova jedra so najcenejša in istočasno tudi najdražja v Kranju. V eni trgovini so 1680 in v drugi 1500 dinarjev. Pri »egiptovskem rižu« — glaziranem — tako ga imenujejo, je razlika v ceni za 40 dinarjev in sicer je najdražji v Skofji Loki — 270 din, drugod je pa po 230 dinarjev. Od prehrabnih artiklov sem si izbral še jedilno olje in sicer olje ki ga vam natočijo v steklenico. Kar štiristo dinarjev morate odšteti v Trzinu in 55 dinarjev manj v Radovljici. Razlika pri ceni kranjske klobase je za 40 dinarjev. V Kranju je 190 in v radovljiškem bifeju — pri prodajalni — 230 dinarjev. Cene klobas v mesarijah nisem upošteval, ker so »direktno« izdelovalci tega artikla.

RAZLIKE V TISOČAKIH

Poleg prehrabnih artiklov sem zapisal tudi cene nekaterih tekstilnih in električnih predmetov. Tu pa so še večje razlike v cenah.

Za primer vzemimo prešito odelo, ki je polnjena z belo vato in ima z ene strani »ža-

kart« svilo, z druge pa »klot«. Cena v Kranju je za 210 dinarjev večja kot pa v Radovljici.

Kljub temu, da je trenerka namenjena predvsem športnikom, jo kaj radi oblečemo tudi nešportniki«. Njena cena je v Kranju pet tisočakov, v Trzinu pa je v prvi poslovalnici za 520, v drugi pa za 515 dinarjev dražja kot v Kranju.

Nežnejši spol je pričel v zadnjih letih za zimski čas precej kupovati nogavice »Holla-hop«. Tudi njim ni prizanešeno«. Najceneje jih lahko kupijo v Radovljici in sicer za 1580 dinarjev, največ pa morajo odšteti tiste, ki jih kupijo v Trzinu — 1870 dinarjev.

Kdor kupuje RR televizorje — navadne, mora plačati v Radovljici 170 tisoč dinarjev, v Skofji Loki pa kar 174 tisočakov. Kdor pa kupuje televizijski aparat RR-avtomatik pa ga bo kupil najceneje v Radovljici in najdražje v Skofji Loki, kjer bo plačal 4300 dinarjev več.

Cena 100 W žarnice je v Trzinu 185, v Kranju in Radovljici pa 170 dinarjev. Ravno tako je najcenejša 60 W žarnica v Kranju in najdražja v Trzinu. Hladilnik »HIMO 130« velja v Kranju 131.000 dinarjev, v Skofji Loki pa 133.500 dinarjev. Malokatera gorenjska hiša nima radioaparata. Če ga v eni ni, sta pa v drugi dva ali pa celo več. Prodajna cena pa je najvišja v Skofji Loki — 34.450 dinarjev. Kar lepa razlika.

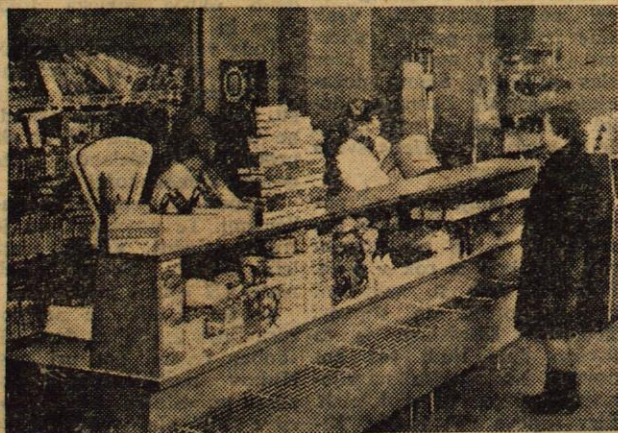
ALI NE GRE BREZ RAZLIK?

Da bi izračunavali, katero mesto je najcenejše in najdražje, to prepuščam vam, dragi bralci.

Samo na neko stvar bi vas rad še preje opozoril. Morča so te cene, ki sem jih napisal v posameznih krajih še višje ali nižje. Ker, če bi hotel v vseh prodajalnah povprašati po vseh cenah, potem imam dela za najmanj dva meseca.

Vendar pa potrošnik ne bi smel občutiti teh razlik. Kajti »draginske dodatke« — sorazmerno proti višini plače — imao vsi enake. Ni vseeno, če moram plačati za olje 55 dinarjev več ali manj in vzemimo za televizijski aparat 4300 dinarjev več!!

JAKOV JOŠK

Slika prikazuje moderno urejeno samopostrežno špicerijsko trgovino na Gorenjskem. Vendar pa bi morala biti cena v vseh trgovinah enaka

Kaj se je zgodilo z BABY JANE

GLAVNI VLOGI: BETTE DAVIS, JANE CRAWFORD

TO JE FILM GROZE ...

Film »Kaj se je zgodilo z Baby Jane« je vsekakor eden izmed najboljših thrillerjev narejenih v zadnjih letih v Ameriki, seveda če odštejemo Hitchcocka in njegove filme. Leta 1963 je zastopal ZDA na festivalu v Cannesu, kjer je bil deležen velike pozornosti, predvsem zaradi odlične igre. Film obravnava za to vrst povsem nenavadno temo, in sicer se pogloblja v odnose med dvema, po značaju popolnoma različnima ženskama, v odnose dveh popolnih ekstremov, ki pa sta prisiljeni živeti skupaj. Zgodba je povsem preprosta. Baby Jane je bila v svojih otroških letih fenomen svojega časa, najbolj priljubljena deklica pevka v velikem mestu. Svojo sestro je že v teh letih prezirala, zato ker ni bila tako uspešna kot ona, ker ni bila tako lepa in zato, ker jo je jezila materina skrb za plašno dekletce. Potem je prišel film. Baby Jane je poizkusila. Ni uspela. Merrith pa je. Bila je boljša. Pričelo se je sovraštvo. Jane je svoji sestri zamerila njen uspeh, očitala ji je svoj propad in pričela na veliko piti. V neki noči se je, ko sta se vračali domov, pripetila prometna nesreča. Merrith je ostala pohabljen. Njena kariera pa je bila končana. Postala je popolnoma odvisna od sestre Jane. In ta se je počasi spremenila v kronično pijanko. Tu se pravzaprav prične film, ki skoraj v ničemer ne spominja na podobne stvaritve. Iz svojega okvira napete kriminalke (bolje thrillerja) se spremeni v globoko duševno tragedijo obeh žensk. Jane si v svojih halucinacijah domišlja, da mora vsekakor zopet

Joan Crawford je skupno z Bette Davis ustvarila film, ob katerem je gledalce presenetila čudovita igra. Joan igra pohabljeno igralko, ki jo sestra (Bette Davis) muči s stalnimi presenečenji groze in v svojem boleznem ljubosumju in želji po ponovnem uspehu stori vse, brez premisleka in dobršno mero sadizma

uspeti. Tu sredstva za dosego tega cilja niso važna, tako da se spremeni dotlej nemi boj v odkrito maltretiranje, v mučenje v najbolj strahotni obliki. Jane si želi občudovalca, želi si nastopov in njena zmedena duševnost ji narekuje uboj ali karkoli, samo da ji kakšna stvar ne bi preprečila tega. Strahotni prizor, v katerem pušča Jane svojo pohabljeno sestro na smrt izmučeno, na obali in odhaja po sladoled, je eden tistih čudovitih stvaritev, ki jih lahko ustvari le resničen umetnik. In to gotovo je.

OBE STA NENADKRILJIVI ...

V izredno zahtevnih vlogah sta se srečali, tokrat prvič, dve resnično močni in veliki igralki. V pričetku so se srečanja bali, ker nihče ni vedel, kako se bosta ujeli in razumeli. Odveč. Nastal je igralski par, ki ga ni mogoče prekositi. Bette Davis je s svojo igro prekosila vse, do tedaj ustvarjene like. Scarlet O'Hara je čudovit lik, vendar je blede proti Baby Jane, ob tej patološki razburkanosti je kakor skromen začetek zla. V vlogi ostarele, bolešno zanesene starke je Bette pokazala resnično moč, vso polnost svojega ustvarjanja. Kdo pa bi sploh še mogel upodobiti vse trenutke nekega življenja na tak dokončen, za gledalca do kraja prepričljiv način kot je to storila Bette. Prav tako močna v vlogi pohabljenе Merrith pa je tudi Crawfordova, ki nosi v sebi vso plemenitost ranjenca in smrtni strah pred demonom, ki jo preganja, ki ji grozi s smrtjo, da bi si zagotovil molččnost. Ta tudi skrbi zanjo, ima jo popolnoma v oblasti, tako da izhoda ni. Tako do kraja izdelanega strahu še nisem videl, ker ga do danes ni bilo. Obe igralki sta ustvarili resnično umetnino pri upodobitvi likov, in z njuno igro tudi film največ pridobi.

KAJ POREČE GLEDALEC ...

Ob raznih filmih »groze« se dostikrat pojavlja vprašanje: Zakaj sploh taki filmi? Odgovor dajejo gledalci, ki ljubijo akcijo, ne glede na jakost njenega učinkovanja, ki tudi v najsadističnejših delih filma uživajo, kot so pred stoletji uživali patriciji ob borbah gladiatorjev. To vleče. Tako se v zadnjem času vse bolj pojavljajo filmi, ki povezujejo seks z grozljivostjo — proizvajajo jih predvsem v Angliji. Vendar BABY JANE vkljub svoji strahotnosti ne učin-

kuje tako, dvigne se na stopnjo, ko je strah nujen in nelagodje neizogibno. BABY JANE nima namena biti thriller, kakor so Ptiči ali Psycho (Hitchcock), marveč uporablja režiser ta okvir za globlji, intenzivnejši gledalčev prodor v dogajanje v obeh junakinjah. S svojimi prijemi gledalca »napne«, ga usmeri v tisto dogajanje, ki je najpomembnejše — prisili ga, da se vključi v tok dogajanja, da se dvigne iz uniformiranosti v individualno doživljanje.

IN NA KONCU ...

Ko pride »Kaj se je zgodilo z Baby Jane« vam priporočam (velja predvsem za starše), da se zavedate, da je to film za odrasle, zrele ljudi. Otrokom obiska nikar ne dovolite, saj jih bi film premočno šokiral, tako da se posledic dolgo časa ne bi mogli otresti. Ogledajo naj si ga ljudje, ki imajo močne živce in predvsem veliko, veliko razumevanja za probleme soljudi. To vsekakor ni film za zabavo. Ako je kaj, potem je poglobljena analiza dveh duševnosti. In tak dobi svojo polnost in svojo moč.

Jože Pogačnik

Preprosto neverjetna je igra, ki jo je pokazala Bette Davis v »Kaj se je zgodilo z Baby Jane?«. S svojo vlogo sadistične in skrajno neuravnotežene ženske je ustvarila pretresljiv lik propadle slave, ki gledalca preseneti in prepriča

Filmi, ki bodo na sporedu

— TOKRAT ZA NAJMLAJŠE:

PERTER PAN je znana celovečerna risanka Walt Disneya. Pogum in iznajdljivost glavnega junaka bosta, tako kot že mnogokrat, navdušila mladega gledalca. Film priporočamo vsem mladim; tistim pa, ki so že prebredli otroška leta, pa bo prijetno razvedrilo.

MALI PROTI VELIKIM je ena izmed mnogih vedrih zgodbic, ki jih je Disney ujel na filmski trak in v njej nastopata maček TOM in pogumna miš JERRY.

ZDRAVO PRIJATELJI je prav tako zanimiv drobec v ustvarjanju na področju risanege filma, prijazna zgodbica in stari znanci — to so njegove glavne kvalitete.

BURATONOVE DOGODIVSCINE je nepozabna zgodba o bistri, nagajivi lutki — Ostržku, ki pobegne od doma in doživi nešteto prigod. Že dolgo tega je izšla knjiga — OSTRZEK, ki je prijetno čtivo za vse še danes.

SNEGULJČICA, ČRNI PRINC IN 7 SKRATOV nima s Sneguljčico iz pravljice dosti zveze. Je italijanske proizvodnje in je temu primerna tudi kvaliteta. Film je neduhovit in s svojo nasilno skonstruirano zgodbo učinkuje kot slab plagiat. Tak ne dela časti novoletnemu sporedu za najmlajše, ker zanje ni dobro vsako skrupulalo.

TOBY TAYLOR je že bil na sporedu, vendar se prisrčna zgodba o malem dečku, ki pobegne s cirkusom, lepo sklada z ostalim sporedom, ZA KATEREGA LAHKO TRDIMO, DA JE RES LEPO DARILO NAJMLAJŠIM OB NOvem LETU

»Mislili ste, da je prišel zato, ker vas je hotel obiskati in sprejeti vaše čestitke k svojemu napredovanju?« je pripomnil Meister. »Povsem opravičljiva zmotil! Ljuba moja, če stvar natančno premislite, boste prišli na to, da mora detektiv vedno trditi, da počne nekaj drugega kot dela v resnici. Če boste prijeli Wemburyja zaradi tega varanja, bo seveda postal nejevoljen in bo tajil.«

Nekoliko je pomislila, potem pa je rekla: »Ne verjamem tega! Alan mi je dejal, da ni nikoli spravil Johnnyja v zvezo s tatvino, dokler ni prejel anonimnega pisma.«

»Tako? — Pazite!« je posvaril Meister.

Alan je stopil iz sodne dvorane in se jima približal. »Trajalo bo morda še deset minut,« je poročal in preden je mogel Meister Mary posvariti, je rekla: »Alan ali je res, da ste Johnnyja že dolgo opazovali?«

»Mislite v zvezi s to zadevo? Ne, ničesar nisem vedel o tem. Johnnyja nisem sumil, dokler nisem prejel pisma od nekoga, ki je bil o tatvini natančno poučen.«

Njegove oči so se uprle v Meistra.

»Toda ko ste prišli v Lenley-Court...«

»Ljuba moja, čemu zastavljate tako vprašanja, ki ga morajo spraviti v zadrego?«

»To me nikakor ne spravlja v zadrego!« je odvrnil Alan kratko. »V Lenley-Court sem prišel samo zato, da bi obiskal Miss Lenley in ji sporočil svoje napredovanje. Saj menda nočete namigovati, da je bil moj obisk v kakršnikoli zvezi s tatvino?«

Maurice je zmignil z rameni.

»Najbrž sem vas počastil, ne da bi to zaslužili,« je dejal in hotel vso stvar obrniti na šalji-

izbirate. Toda rad bi vam pomagal, Mary! Dve ali tri stvari so, o katerih bi rad govoril z vami, kakor hitro bo ta zadeva za nami. Sami ne morete več ostati v Malpas Mansions.«

»To se pravi, da bo Johnny pač moral v ječo?« je vprašala.

»Johnny bo moral v ječo,« je odvrnil Meister brezobzirno, »to morate pač sami uvideti. In sicer bo dobil najmanj sedem let, tudi s to možnostjo morate računati. Kot sem že dejal, ne morete sami stanovati tam...«

»Nikjer drugje ne morem stanovati kot v Malpas Mansions,« je odvrnila. Odločnega tona v njenem glasu se ni dalo razumeti naplačno. »Vem, da mi dobro hočete, Maurice, toda so stvari, ki jih ne morem storiti. Če me hočete še nadalje obdržati v službi, bom rada delala za vas. Mislim, da nimam dovolj izkušenj, da bi lahko delala za koga drugega in prepričana sem tudi, da mi noben drug delodajalec ne bi plačeval toliko, kolikor ste mi ponudili vi. Toda ostala bom v Malpas Mansions, dokler se ne vrne Johnny.«

V tem trenutku so se odprla vrata in pojavil se je Wembury ter pohitel k njej.

»No?« je vprašala.

»Tri leta ječe!« je dejal. »Sodnik je vprašal, če je sicer še kaj znanega o njem in še enkrat sem bil zaslišan kot prič in sem povedal vse, kar sem vedel.«

»In kaj ste vedeli?« je vprašal Meister. Planil je pokonci in stal zdaj pred detektivom.

»Vem, da je bil dostojen človek, ki ga je pokvarilo občevanje z zločinci,« je rekel Wembury in zasikal vsako besedo posebej skozi zobe. »Nekega dne bom pograbil moža, ki je uničil

je imel na sebi nekaj deškega. »Saj seveda nisem mislila, da je res tako,« je nadaljevala, »toda res niste bili posebno ljubeznivi, saj ste se me izogibali kot kuge.«

»Mislil sem le, da to zahteva obzirnost,« je skesano pripomnil in je takoj nato prešel na obžalovanja vredne dogodke.

»Ali ste kaj slišali o Johnnyju?«

Prikimala je. »Kaže, da se kar dobro počuti in že dela načrte za bodočnost,« je dejala in nato pristavila: »Ali me ne bi hoteli v sredo peljati kam na čaj? — Ob sredah prej zaključim v pisarni.«

Presrečen se je Alan vračal v svoj urad. Tako dobre volje je bil, da je dr. Lomond, ki je za pisalno mizo sestavljal poročilo o pijanem motoristu, začudeno pogledal prek svojih očal in ga podražil na svoj šaljiv način.

»Ste podedovali?«

»Vse nekaj lepšega!« je smeje odvrnil Alan, »otresel sem se zelo hudega strašila!«

»Z drugimi besedami, sprli ste se bili z dekletom in se zdaj spet pobotali.«

Doktor Lomond je imel čudovito lastnost, da se je znal neverjetno uživet v misli svojih poslušalcev. »Nočem sicer trditi, da zakon za moža ni prida, toda za policijskega uradnika je vsekar spojen s prenekatere nevarnostjo.«

»Saj niti ne mislim na to, da bi se oženil,« se je smejal Alan. »Potem se moram čuditi, da vas ni sram,« je menil zdravnik, stopil h kamnu in otresel pepel s cigarete.

»Saj morate biti vi tudi zadovoljni, ali ne?« je menil Alan. Polkovnik Walford mi je povedal, da vam je poslal zahvalo za vaš uspešen trud v zadevi Prideaux.«

15

Čarovnik

vo plat. »Kot pravniku mi niso znana tajinstvena pisma, ki jih menda prejema policija in ki krije gibanje svojih vohunov, ki se pač imenujejo »denuncianti policije.«

»Torej vam je pomen besede »denuncirati« znan, Mr. Meister?« je vprašal Alan. »Pri pismu, ki je izdalo Lenleya je bil tajinstven same pisec. Pismo pa je bilo spisano na pisalnem papirju za stroj Swinley Bond št. 14.«

Zapazil je, kako je Meister ostrmel.

»Povpraševal sem po trgovinah s pisalnimi potrebščinami v Deptfordu in izvedel, da te vrste papirja v tej mestni četrti sploh ne prodajajo. Kupite ga lahko samo v papirnici v Chancery-Lane, ki zalaga z njim pisarne kazenskih zagovornikov in si je edino ona priborila pravico do prodaje te vrste papirja. Pripovedujem vam to samo zaradi tega, da se vam ne bo treba truditi, če bi si ga hoteli nabaviti.« Pozdravil je in odšel.

»Kaj pa misli?« je vprašala dekle nekoliko zaskrbnjeno.

»Kdo pa naj ve, kaj misli tak policijski uradnik,« je odvrnil Meister in se po sili nasmejal.

Zamišljeno je sedela dolgo časa, ne da bi spregovorila besedo.

»Mislim, da je Johnnyja... da ga je nekdo izdal...«

»Nekdo, ki menda ne živi v Deptfordu,« jo je naglo prekinil Meister. »Na vašem mestu, ljuba moja, jaz ne bi prav posebno veroval tem pripovedkam. Bilo bi tudi prav, če se v prihodnje ne bi več zelo pogosto srečevali z Wemburyjem.«

»Zakaj pa ne?« ga je vprašala in ga mirno gledala.

»Iz več razlogov,« je odvrnil Maurice počasi. »Prvič imam kliente, ki bi jim morebiti ne bilo prav, da je moja tajnica prijateljica policijskega uradnika. »Seveda,« je naglo pristavil, ko se je za hip ujei s pogledom deklice, »vam nikakor nočem predpisovati, kakšne prijatelje naj si

Johna Lenleya, in ga bom spravil pred sodišče.« Nato je pokazal na vrata v sodno dvorano. »In ko bom potem izpovedoval kot prič, ne bom zagovarjal obtoženca, temveč bom sodniku povedal zgodbo, ki bo spravila moža, kateri je izdal Johnnyja Lenleya v ječo, da se iz nje ne bo več rešil.«

Za Mauricea Meistra je bil Čarovnik mrtev. Mislil je, da so vse trditve o vrnitvi Čarovnika v London neumna šala ali bedaste pripovedke tiste vrste, ki utegnejo vplivati na razpoloženje zločincev. Po Johnnyjevi obsodbi je bil tri mesece tako zaposlen, da je komaj našel čas za razmišljanje o prikritih namigovanjih, ki so mu jih prinašali na uho njegovi dvomljivi klienti.

Scotland Yard, ki je ukrepal samo pri popolnoma zanesljivih poročilih, ni ukrenil ničesar, da bi ga posvaril in to je bilo tisto, kar ga je pri vsej zadevi še najbolj pomirjalo.

Mary je redno opravljala svojo službo in iz pisarniškega okraska se je kmalu razvila v zelo uporabno stenotipistko. Dostikrat je razmišljala o tem, ali ne bi nasproti Meistru ravnala pravilneje, če bi mu povedala vse o svojem pogovoru s Coro Ann Miltonovo. Ker pa ni nihče nikoli več omenil imena Čarovnika, se ji je zdelo bolj pametno, če tudi ona molči.

Čeprav se z Alanom nikoli ni nameravala povsem razstati, ga je zadnje čase vendarle srečavala zelo poredko. Dvakrat ga je srečala na cesti, toda zdela se ji je, da bi se ji rad izognil. Najprej jo je to užalilo, potem pa je uvidela, da mora pripisati to le njegovi prirojeni tenkočutnosti. Nekega dne ga je zagledala v High Street in preden se ji je mogel izogniti, ga je nagovorila.

»Alan, zelo ste neljubeznivi, mu je očitala in nagajivo pristavila: »Ljudje mislijo, da me nočete več poznati zaradi mojega dvomljivega sorodstva.«

Najprej ga je oblila rdečica, nato pa je prebledel, tako da ji je bilo žal svojih besed. Alan

Stari mož je zmajal z glavo: »Fant moj, na svoje delo nisem ponosen! Toda morilci, ki morijo s strupom, se mi gnusijo in Prideaux je bil najhladnokrvnejši zastrupljevalec, kar sem jih poznal. Čuden mož s svojevrstno črepinjo. Ali ste že kdaj opazovali črepinjo zastrupljevalcev? Zadna njena stran je posebno izbočena.«

Medtem ko je še govoril, je stopil v sobo čokat, slabo oblečen mož. Na vsa usta se je režal, ko je stopil k seržantovi mizi in se vedel povsem brez zadrege, tako kot se obnaša človek, ki je vaju take okolice. Ko je položil na mizo odpustnico, je s prijaznim kimanjem pozdravil seržana.

»Hackitt!« je dejal Wembury. »Pa res nisem vedel, da so vas odpustili!« Stresel je odpustneno kaznjencu roko in Sam Hackitt se je režal še bolj široko. »V ponedeljek so me odpustili,« je razlagal. »Meister ima zaposlitev zame.«

»Kaj, Sam, pravne prakse se nameravate ločiti?«

Hackitt se je očitno izvrstno zabaval.

»Eh, kje nekil Čevlje mu bom snažil! To je sicer za možaka mojih sposobnosti kaj nizko delo, Mr. Wembury, toda kaj se hoče, ko je pa policija človeku kar naprej za petami.«

»Policija ni nikomur za petami!« se je smehljaj Alan. »To si oskrbite vi tiči samil! Tak, Meistrov osební sluga boste postali? Želim vam mnogo sreče!«

Hackitt si je zamišljen drgnil neobrito brado.

»Kot čujem, so Johnnyja Lenleya »zasuli«. To je pa res smola!«

»Ali ga poznate,« je vprašal Alan.

»Eh, ne morem reči ravno, da ga poznam. Nekoč sem bil na deželi, da bi ga obiskal, tedaj, ko je še nekaj pomenil. Vsekakor sem že vedel, da je naše sorte obrtnik, kajti nekdo je zanj in zame izdelal nekakšen načrt za neko stvar.«

RADIJSKI SPORED

VELJA OD 26. DECEMBRA 1964 DO 1. JANUARJA 1965

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.15, 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

SOBOTA — 26. decembra

8.05 Pojeta mariborski ženski kvintet in moški vokalni kvartet iz Ljubljane — 8.25 V tritretinskem taktu z velikimi zabavnimi orkestri — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Mladi glasbeniki Glasbene šole Rakovnik-Vič — 9.45 Četrte ure z Latinsko ameriškim melodijami — 10.15 Glasbeni sejem — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Radijska kmečka univerza — 12.15 Čez hrib in dol — 12.30 Med gredicami domače glasbe — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Odlomki iz slovenskih in hrvaških oper — 15.30 Nastopata amaterska zborata iz Kočevja in Kamnika — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Izložbeno okno — 18.45 S knjižnega trga — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Modrostni zob — 21.00 Zaprlešite z nami — 22.10 Odaja za naše izseljence

NEDELJA — 27. decembra

6.00 Dobro jutro — 6.30 Napotki za turiste — 7.40 Pogovor s poslušalci — 8.00 Mladinska radijska igra — 8.51 Iz albuma skladb za otroke — 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. — 10.00 Še pomnite, tovariši — 10.30 Posnetki partizanskega zbora Srečka Kosovela — 10.40 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. — 13.30 Za našo vas — 13.50 Pred domačo hišo — 14.00 Danes popoldne — 16.00 Humoreska tega tedna — 17.05 Majhen operni koncert — 17.30 Radijska igra — 18.40 Pri kaminu — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Naš nedeljski sestanek — 21.30 Iz slovenske simfonične glasbe — 22.10 Melodije za lahko noč — 23.05 Osterček večer

PONEDELJEK — 28. dec.

8.05 Jutranji divertimento — 8.55 Za mlade radovednejše — 9.10 Zaprlešimo in zapojmo — 9.25 Iz narodne zakladnice — 9.45 Vedri zvoki — 10.15 Pisan orkestralni intermezzo — 10.35 Naš podlistek — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 Iz slovenskih pokrajin — 12.30 Domače in tuje virtuoznosti — 13.30 Čestitajo vam za Novo leto — 14.05 Pol ure s francoskimi opernimi pevci — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Tisoč pisanih taktov — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Glasbena

križanka — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Znale melodijske, znane popevke — 18.45 Pota sodobne medicine — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Zvočni razgledi — 20.45 Godalni kvartet iz Kölna — 22.10 S popevkami po svetu — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz orkestri vam igrajo

TOREK — 29. decembra

8.05 Igrajo vam Veseli planšarji in trio Vilija Petriča — 8.25 Od melodijske do melodijske — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Odlomek iz Gotovčeve opere Ero v onega sveta — 9.45 Četrte ure z majhnimi zabavnimi ansambli — 10.15 Glasbeni sejem — 12.05 Radijska kmečka univerza — 12.15 V novem letu mnogo sreče — 12.30 Iz koncertov in simfonij — 13.30 Lepe melodije — iskrene želje — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Pet minut za nove pesmice — 15.30 V torek na svidenje — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.15 Predstavljamo vam jugoslovanske ansamble — 18.45 Narodnih križpotjih — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Naši umetniki muzicirajo — 20.20 Radijska igra — 21.37 Serenadni večer — 22.10 Zabavni zvoki — 23.05 Nočni koncert z deli jugoslovanskih skladateljev

SREDA — 30. decembra

8.05 Glasbena matineja — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Komorni zbor RTV Ljubljana poje skladbe ruskih romantikov — 9.25 Domači pele mele — 9.45 Dva solista — 10.15 Melodije za razvedrilo — 10.45 Človek in zdravje — 10.55 Glasbena medigra — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Kmetijski nasveti — 12.15 V Novem letu mnogo sreče — 12.30 Dvo-spevi ljubezni — 13.30 Vedre melodije pred Novim letom — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu — 15.30 Okroglo in domače v domačem ritmu — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Slovenski re-produktivni umetniki v preteklosti in danes — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 18.10 Iz fonoteke radia Koper — 18.45 Naš razgovor — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Poje zbor Robert Shav — 20.20 Dvajset minut s pisanim orkestrom RTV Ljubljana — 22.10 Godala in zabavni zbori — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz s plošč

CETRTEK — 31. decembra

8.05 Jutranji zabavni zvoki — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Poslednje sanje starega hrasta — 9.45 Pihalna godba Ljudske milice — 10.15 Novoletni glasbeni sejem — 11.00 Nimaš prednosti — 12.05 Naše znane novoletne jedi — 12.30 Z valčkom in polko v Silvestrovo — 13.30 Z melodijami čez hrib in dol — 14.05 Iz repertoarja slovenskih opernih pevcev — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Popoldne z dedkom Mrzom — 18.00 In še za slovo starega leta — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Slovenske večernice 1964 — 22.10 Z vedrimi melodijami v Silvestrovo — 24.00 Srečno 1965 — 00.05 Prvi ples v Novem letu — 1.00 Za staro in mlado — 2.00 Moderni ritmi — moderni časi — 3.00 Spomini in želje

PETEK — 1. januarja

6.00 Pozdrav novoletnemu jutru — 7.15 Novoletno jutro — 8.00 Zdravica v Novem letu — 8.15 Vesele pesmi za vesele ljudi — 9.05 Mladinska radijska igra — 10.00 Mladinska orkestralna glasba — 10.20 Novoletni koncert Slovenskega okteta — 10.50 Koncert promenadnega orkestra Radia Hilversum — 11.30 Dvajseto Novo leto — 12.05 Mnogo sreče — 13.30 Vožnja na saneh — 14.00 Danes popoldne — 16.00 Naši sodelavci — svojim poslušalcem — 17.05 Listi iz arhiva zabavnega orkestra RTV Ljubljana — 17.30 Radijska igra — 18.30 Recept za Rossinijevo uverturo — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Naš novoletni sestanek — 21.00 Rimska noč — literarna oddaja — 21.30 Mehanični virtuoz — 22.10 Pol ure za ples — 23.05 Nočni akordi

K I N O

Kranj »CENTER«

26. decembra barv. risani film BURATONOVE DOGODIVŠČINE ob 10. uri popoldne, amer. barv. film DR. JERRYJA ČAROBNI NAPOJ ob 18. uri, premiera franc. barv. filma BALET PARIZA ob 22. uri

27. decembra jug. nemški film CS film ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU ob 10. uri, ital. film SNEGULJČICA, PRVI PRINC IN 7 ŠKRATOV ob 13. uri, ital. barv. CS film RIMSKE DEVICE ob 15., 17. in 19. uri

28. decembra risanke BURATONOVE PUSTOLOVŠČINE ob 10.30 in 12.30, angleški barv. CS film OBRACUN TIHOTAPCEV ob 16., 18. in 20. uri

29. decembra barv. risani film BURATONOVE PUSTOLOVŠČINE ob 10. uri, fran-

coski film AFERA NINE B ob 16., 18. in 20. uri

30. decembra barv. risani film BURATONOVE PUSTOLOVŠČINE ob 8. uri, amer. barv. CS film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE ob 16., 18. in 20. uri

31. decembra amer. barv. CS film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE ob 16., 18. in 20. uri

31. decembra amer. barvni film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE ob 16. in 18. uri, amer. barv. CS film PO SLEDOVIH BRODOLOMCA I. del in španski barvni film KRALJICA CHANTECLER ob 21. uri dvojni program.

Kranj »STORŽIČ«

26. decembra amer. barvni film ZDRAVO PRIJATELJI ob 10. uri, amer. barv. film MALI PROTI VELIKIM ob 14.30, amer. barv. film SNEGULJČICA, ČRNI PRINC IN 7 ŠKRATOV ob 16. in 18. uri, amer. barv. film DR. JERRYJA ČAROBNI NAPOJ ob 20. uri

27. decembra amer. barvni film ZDRAVO PRIJATELJI ob 10. uri, jugoslov. film NIKOLETINA BURSAC ob 16. uri, amer. barv. film DR. JERRYJA ČAROBNI NAPOJ ob 20. uri

28. dec. ital. film SNEGULJČICA, ČRNI PRINC IN 7 ŠKRATOV ob 10. uri, ameriški barv. film ZDRAVO PRIJATELJI ob 14.30 uri, francoski barvni film BALET PARIZA ob 16., 18. in 20. uri

29. decembra amer. barvni film MALI PROTI VELIKIM ob 10. uri, amer. barv. film TOBY TAYLOR ob 14.30, franc. barv. CS film BALET PARIZA ob 16., 18. in 20. uri

30. decembra amer. barvni film TOBY TAYLOR ob 10. in 14.30 uri, premiera franc. filma ZALOSTNO SRCE ob 16., 18. in 20. uri

31. decembra amer. barvni risani film MALI PROTI VELIKIM ob 10. in 14.30 uri, francoski barvni film BALET PARIZA ob 16. uri, premiera franc. barv. filma GROF MONTE CRISTO ob 21. uri dvojni program

Štarišče »SVOBODA«

26. decembra jugoslovanski film NIKOLETINA BURSAC ob 20. uri

27. decembra amer. barvni risani film ZDRAVO PRIJATELJI ob 10. uri, SNEGULJČICA, ČRNI PRINC IN 7 ŠKRATOV ob 15., 17. uri, jugoslovanski film NIKOLETINA BURSAC ob 19. uri

30. decembra franc. barvni film BALET PARIZA ob 19. uri

Cerklje »KRAVEČ«

26. decembra jug. nemški film ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU ob 21. uri

27. decembra jug. nemški barv. CS film ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU ob 15., 17. in 19. uri

28. decembra amer. barvni film TOBY TAYLOR ob 11. in 13. uri

31. decembra ital. barvni CS film SIGFRID in nem. barv. film PRI ČRNEM KONJIČKU ob 20. uri

Trboje

26. decembra amer. barv. film PETER PAN ob 11. uri

Voklo

26. decembra amer. barv. film PETER PAN ob 14. uri

Šenčur

26. decembra amer. barv. film PETER PAN ob 17. uri

Naklo

26. decembra barv. film BURATONOVE PUSTOLOVŠČINE ob 15. uri

27. decembra amer. barv. film APRILSKA LJUBEZEN ob 15 in 18. uri

Visoko

27. decembra amer. barv. film PETER PAN ob 10. uri

Žabnica

27. decembra amer. barv. film PETER PAN ob 14. uri

Mavčiče

27. decembra amer. barv. film PETER PAN ob 17. uri

Horje

27. decembra jugosl. CS film DESANT NA DRVAR ob 15. in 18. uri

Podbrezje

28. decembra amer. barvni film MALI PROTI VELIKIM ob 14. uri

Duplje

28. decembra amer. barv. film MALI PROTI VELIKIM ob 16.30 uri

Predoslje

29. decembra amer. barvni film MALI PROTI VELIKIM ob 13.30

Goriče

29. decembra amer. barv. film MALI PROTI VELIKIM ob 16. uri

Preddvor

30. decembra amer. barvni film MALI PROTI VELIKIM ob 10. uri

Ježersko

30. decembra amer. barv. film MALI PROTI VELIKIM ob 13. uri

Trstenik

30. decembra amer. barv. film MALI PROTI VELIKIM ob 16. uri

Žirovnica

26. decembra jugosl. film IZ OČI V OČI

27. decembra jugosl. barv. CS film POT OKOLI SVETA

Dovje-Mojstrana

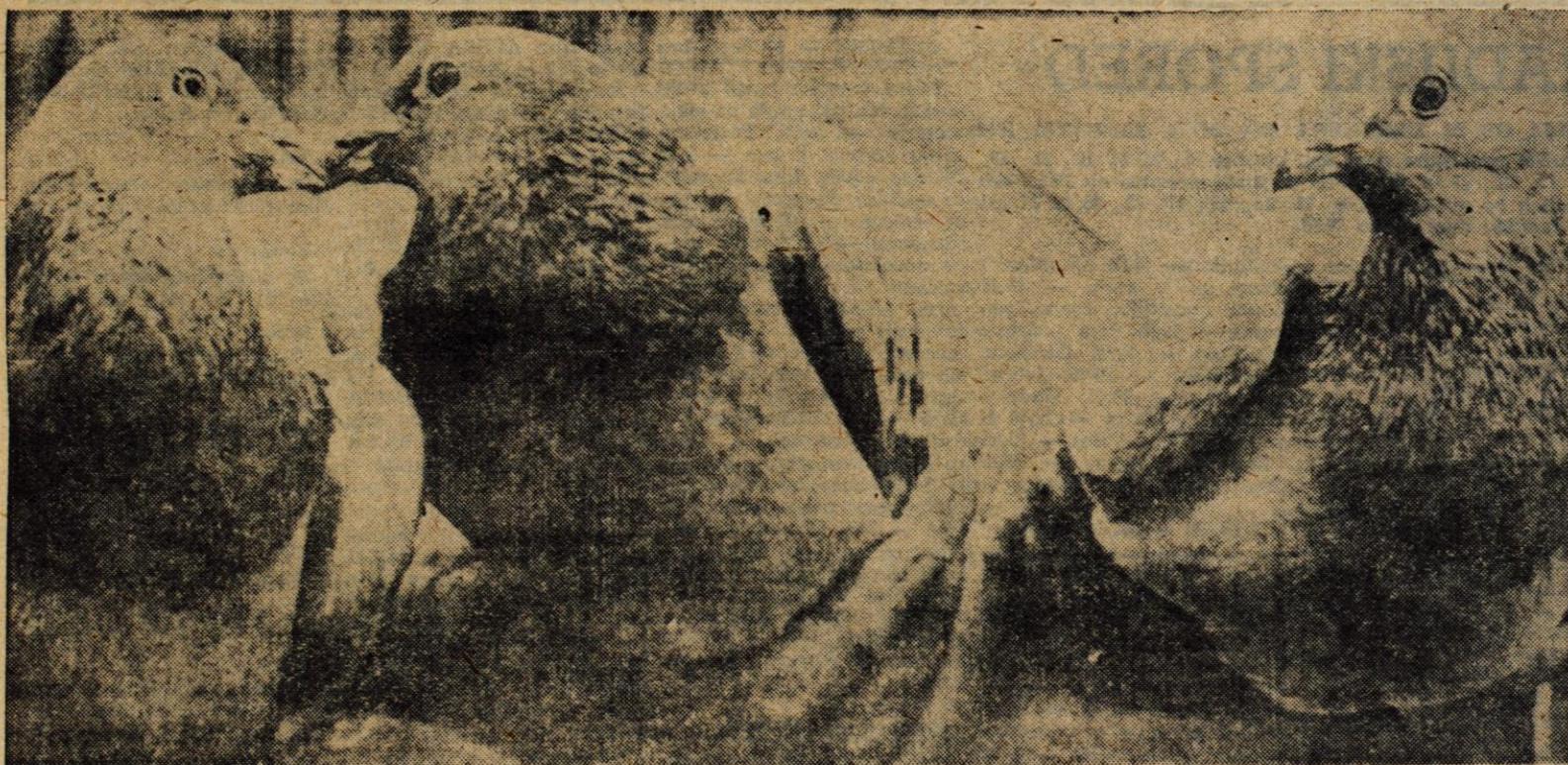
26. decembra jugosl. barv. VV film POT OKOLI SVETA

27. decembra jugosl. film IZ OČI V OČI

Koroška Bela

26. decembra amer. barvni film DOŽIVLJAJI LEDA

27. decembra amer. barv. CS film VPRASAJTE KATEROKOLI

Na sliki: Ob tej priložnosti je znani londonski časopis objavil sliko golobov, ki so (od leve proti desni) last angleške kraljice, predsednika Tita in princa Bernharda

Naši go lobi v Londonu

Pred kratkim je bil v Londonu tradicionalni golobji šampionat. Med šestimi tujimi državami, ki so bile nanj povabljeni, je bila tudi Jugoslavija, ker se je njena golobja ekipa na zadnji golobji olimpijadi izredno dobro uvrstila.

Prireditelji so si šteli v prav posebno čast, da je za šampionat dal na voljo svoje golobe z Brda tudi predsednik Tito. Med 40 jugoslovanskimi golobi so bili štirje njegovi. Preostali so bili last gojiteljev, včlanjenih v klube v Šk. Loki, Ljubljani, Zagrebu, največ pa iz Kranja.

Tako kot ostale sodelujoče ekipe je tudi naša 20 golobov poklonila prirediteljem. Za šampionat je namreč značilno, da sodelujoči poklonijo polovico golobov, ki jih potem prodajo, izkupiček pa namenijo v korist socialno šibkih otrok Anglije.

Na šampionatu je sodelovalo 5000 golobov, od tega 120 v mednarodnem razredu, v katerem so se naši golobje dostojno uvrstili na 4., 7., 11. in 12. mesto.

ZANIMIVOSTI

SILOS ZA VSO DEZELO

V Luxemburgu so postavili en sam žitni silos za vso deželo. V osmih oddelkih ima uskladiščenih 30.000 ton žita. Vse delo je avtomatizirano — stroje poganja okrog 400 elektromotorjev. Naprava uskladišči 60 ton žita v eni uri, ga pri tem stehta, prebere, posuši ali ovlaži na točno določen odstotek vlage in izda vsakemu dobavitelju potrdilo z vsemi podatki.

Pri gradnji in dobavi opreme so sodelovale firme iz Danske, Švedske in Zahodne Nemčije.

ALUMINIJ V OBLIKI PENASTE GUME

Na Češkem so izdelali novo obliko aluminija, ki spominja na penasto gumo in ima tudi podobne lastnosti. Kljub temu je material zelo odporen proti toploti. Tališče je mnogo višje kot je to pri običajnih lahkih kovinah, zato ima snov sijajne perspektive posebno v astronautiki.

TUDI PROIZVODNJA OPEKE AVTOMATIZIRANA

Pred kratkim so montirali v bližini San Franciska avtomatizirano opekarno za proizvodnjo opeke iz betona. Proizvodnja poteka sedaj popolnoma avtomatično in bo dala v enem letu približno eno milijardo kosov raznobarvne opeke.

Ves postopek od mešanja cementa s peskom, prek rezanja, polivanja s kovinskim oksidom, segrevanja, barvanja, čiščenja posod itd. se odvija v strojih, katere povezujejo tekoči trakovi. Kapaciteta enega samega traku je 60 kosov opek v minuti.

Televizija

SOBOTA — 26. decembra

Evrovizija 16.00 Ples na ledu — Garmisch — RTV Beograd 18.05 Glasbena oddaja — RTV Ljubljana 18.25 Napoved in TV obzornik — RTV Beograd 18.45 Ime in priimek — mladinska igra — RTV Ljubljana 19.30 Vsako soboto, 19.45 Cik-cak — RTV Beograd 20.00 TV dnevnik — RTV Zagreb 20.30 Jazz scena — RTV Ljubljana 20.40 S kamero po svetu — RTV Beograd 21.10 Medaljoni — miza za štiri — RTV Ljubljana 22.00 Dick Powell vam predstavlja, 22.50 TV obzornik.

NEDELJA — 27. decembra
RTV Ljubljana 9.30 Gozdni čuvaji — RTV Beograd 10.00 Kmetijska oddaja, Sportno popoldne — RTV Ljubljana 18.00 Mladinski TV klub, 19.00 Svetnik — serijski film — RTV Beograd 20.00 TV dnevnik — RTV Zagreb 20.45 Serva Padrone — opera, 21.45 Najboljši športniki v letu 1964 — RTV Beograd 22.00 Poročila

PONEDELJEK — 28. dec.

RTV Ljubljana 11.00 TV v šoli, 15.20 Ponovitev v šoli, 16.40 Ruščina na TV, 17.10 Angleščina na TV — RTV Beograd 17.40 Francozi pri vas doma, 18.10 Risanke — RTV Ljubljana 18.25 Napoved in TV obzornik, 18.45

Domača nega bolnika — RTV Beograd 19.15 Tedenski športni pregled — RTV Ljubljana 19.45 Novoletne čestitke — RTV Beograd 20.00 TV dnevnik — RTV Ljubljana 20.30 Glasbeni kotichek — RTV Beograd 20.40 Buburuš — TV igra — RTV Ljubljana 21.40 Naš teleobjektiv, 21.55 TV obzornik

SREDA — 30. decembra

RTV Beograd 17.10 Učimo se angleščine — RTV Ljubljana 17.40 Tik-tak, 17.55 Pionirski TV studio, 18.25 Napoved in TV pregled, 18.45 Po Makedoniji, 19.00 Kaleidoskop — RTV Beograd 19.15 Glasba za vas — RTV Ljubljana 19.45 Cik-cak

— RTV Beograd 20.00 TV dnevnik — RTV Zagreb 20.30 Lirika, 20.40 Mali jazz koncert, 21.05 Srečanje z Mino — RTV Ljubljana 21.30 Kulturna panorama, 22.00 TV obzornik

ČETRTEK — 31. decembra

RTV Zagreb 10.00 TV v šoli — RTV Beograd 11.00 Francozi pri vas doma — RTV Ljubljana 16.50 Cirkus — film — RTV Beograd 17.40 Na črko, na črko — RTV Ljubljana 18.25 Napoved in TV obzornik — RTV Beograd 18.45 Po Jugoslaviji — RTV Ljubljana 19.15 Glasbena porota, 19.45 Spored naših kinematografov — RTV Beograd 20.00 TV dnevnik — RTV Ljubljana 20.45 Narod-

no zabavna glasba, 21.00 Srečno novo — RTV Zagreb 24.00 Glasbeni koktejl

PETEK — 1. januarja

RTV Ljubljana 11.00 Film za otroke — RTV Beograd 11.30 Risanke — Evrovizija 13.30 Smučarski skoki — Garmisch — RTV Zagreb 15.30 Sport v letu 1964 — RTV Beograd 16.00 Glasbeni koktajli — RTV Ljubljana 17.25 Mali princ — TV slikanica, 18.25 Pokopani žulji — RTV Beograd 18.45 Rdeči signal — RTV Ljubljana 19.45 TV akcija — RTV Beograd 20.00 TV akcija — RTV Zagreb 20.30 Filmski mozaik glasbe in zabave, 22.00 Narodna glasba — RTV Beograd 22.30 Narod-